

MEDIJI O ZDRAVSTVU

petak, 21.oktobar 2022. godine

BLIC: NAJNOVIJI KORONA PRESEK Od posledica kovida umrlo sedam osoba, na respiratorima 33 pacijenta

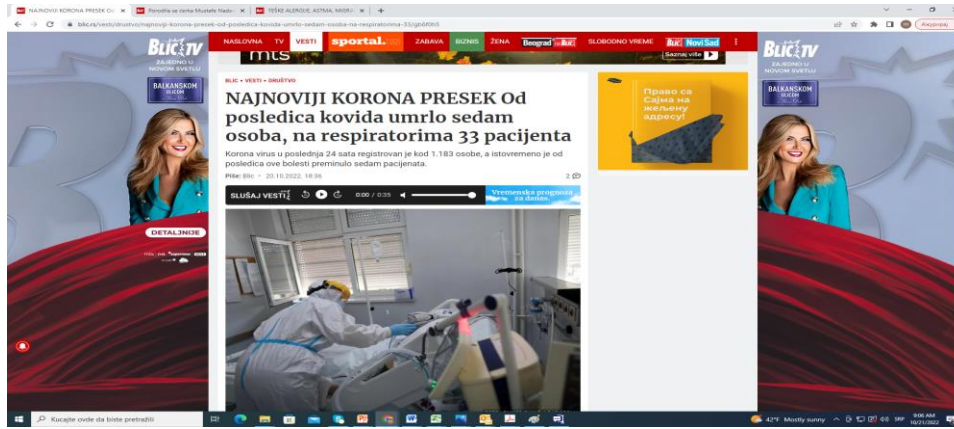
DANAS: Četvorovalentna vakcina protiv gripa dostupna i u apotekama

DANAS, Euronews Srbija: Italija raskinula ugovor o transplantacijama jetre kod dece iz Srbije zbog našeg sistemskog problema

RTS: Borge Brende: Vodeća pozicija Srbije u oblasti novih tehnologija u regionu

N1: VMA obeležila 41. godišnjicu od početka rada

N1: Studija: Osobe zaražene Epštajn-Bar virusom u većem riziku od multiple skleroze

NAJNOVIJI KORONA PRESEK Od posledica kovida umrlo sedam osoba, na respiratorima 33 pacijenta

Korona virus u poslednja 24 sata registrovan je kod 1.183 osobe, a istovremeno je od posledica ove bolesti preminulo sedam pacijenata.

Podsetimo, u utorak je korona virus potvrđen kod 1.318 osobe od ukupno 12.792 testiranih, dok je od posledica ove bolesti preminulo osam ljudi.

Italija raskinula ugovor o transplantacijama jetre kod dece iz Srbije zbog našeg sistemskog problema

Euronews Srbija

Deca iz Srbije više ne odlaze na transplantaciju jetre u Bergamo, jer je iz Italije stiglo obaveštenje da raskidaju ugovor o saradnji sa Srbijom. Dosadašnji sporazum podrazumevao je reciprocitet, da se

mališani leče u Italiji, ali da im za to stižu organi iz Srbije. Kako to nije ispunjeno jer nema donora, odlučili su da ugovor raskinu. To je na skupu o transplantaciji organa u Vršcu saopštio načelnik Odeljenja hepatologije u Kliničkom centru Srbije prof. Đorđe Ćulafić. On je naveo da je problem nedostatka organa skoro potpuno zaustavio transplantaciju u Srbiji, da je poslednja transplantacija jetre u KCS urađena u avgustu prošle godine.

„Sasečena nam je još jedna grana. Dobili smo dopis glavnog koordinatora za transplantaciju u Italiji da Ministarstvo zdravlja Italije raskida ugovor sa Ministarstvom zdravlja Srbije. Inače do tada su u Bergamo na transplantaciju jetre odlazila deca iz Srbije. Imali smo pravo (po ugovoru) na 7 do 10 adultnih transplantacija. Naravno, to je Srbija sve plaćala. Međutim, i to je sada prekinuto. Prošle godine smo imali četiri pacijenta sa akutnom insuficijencijom jetre, koji ne bi preživeli 48 sati da ih nismo poslali u Italiju“, naveo je prof. Ćulafić.

Razlog za raskid ugovora je nedostatak donora u Srbiji. Ugovor koji je Srbija imala sa Italijom podrazumevao je reciprocitet, odnosno da deca mogu da se leče i da im se transplantira jetra, ali da iz Srbije stižu organi. Kako nema donora, nema organa – ugovor je raskinut.

„Kada govorimo o transplantaciji u inostranstvu situacija je sledeća: Italijani hoće da je rade, ali sada samo sa živog donora. I kada su deca primalac mora da se obezbedi davalac. Imamo prođu u Tursku, isto za transplantacije sa živog donora“, naveo je on, piše Euronews Srbija.

Na transplantaciju čeka 2.000 pacijenata

A koliko je situacija u Srbiji dramatična najbolje govori podatak da na transplantaciju organa čeka oko 2.000 pacijenata, a da je za godinu dana urađena samo jedna kadaverična i 13 živosrodnih transplantacija bubrega. Ova poražavajuća statistika stavila je Srbiju na dno evropske lestvice. Tokom jula i avgusta u intenzivnim negama zdravstvenih ustanova u Srbiji bilo je devet potencijalnih donora u stanju moždane smrti, međutim ni za jednog porodica nije dala saglasnost za doniranje organa. Prof. Ćulafić podseća da je 2019. godine bila 21 transplantacija jetre, da ni tim brojem nisu bili zadovoljni, ali da su mogli da se pokriju životno ugroženi pacijenti. Sa pojavom kovida program je potpuno utihnuo.

„Bitno je da dostignemo taj magični broj 7 donora na milion stanovnika kako bismo postali aktivni članovi Eurotransplanta. Eurotransplant nije organizacija koja ima neke veze sa EU. Članice organizacije dobijaju, ali i daju organe. Zašto je to važno? Kod transplantacije jetre, može da se uradi hirurška intervencija besprekorno, da imunoosupresija bude besprekorna, a da ipak dođe do odbacivanja organa. Što znači, ako taj pacijent ne bude transplantiran u roku od 48 sati, on će završiti letalno. Zato nam je bitan Eurotransplant da brzo dobijemo organ i spasavamo ljudski život“, pojasnio je Ćulafić.

Udruženje transplantiranih pacijenata „Zajedno za novi život“ pokrenulo je nacionalnu kampanju „Još si mi trag“ kako bi se povećao broj donora u Srbiji.

„Jedan donor može spasiti i do osam života. Zahvaljujući saglasnosti i jednim ‘da’, ne spasavaju se samo životi pojedinaca, već na okupu ostaju čitave porodice i u tome se ogleda veličina humanosti doniranja organa. Dovoljno je da pogledate moj slučaj. Porodica nam je ostala na okupu, a moja ćerkica Nina danas

raste uz svog oca. Svaki sekund života transplantiranih pokazuje pravu vrednost i humanost doniranja organa. Ne prođe dan da svako od nas, koji smo transplantirani, ne pomislimo na donora i njegovu porodicu, jer su oni na naš život umesto tačke, stavili zarez“, rekao je Mladen Todić, predsednik Udruženja transplantiranih pacijenata „Zajedno za novi život“ na skupu u Vršcu. On je pozvao porodice da daju saglasnost u situacijama moždane smrti, jer povratka za te pacijente nema, a ukoliko budu donori produžice osam života.

Važan i stav Crkve

Prof. dr Đorđe Ćulafić smatra da je za oživljavanje programa transplantacije u Srbiji veoma važan stav Crkve. On je podsetio da je program transplantacije posebno zaživeo u Hrvatskoj, Italiji, Španiji kada ga je podržao papa Jovan Pavle drugi 1991. godine.

„Papa je tada rekao da je ‘darivanje organa bogougodan gest’. Nakon toga na kraju svake mise u katoličkim crkvama čuje se da darivanje organa otvara put u ‘carstvo nebesko’. Naša SPC nekako se drži po strani. Ako bi razgovarali sa patrijarhom Porfirijem i svetim Sinodom onda bi dobili ne deklarativnu, nego aktivnu podršku, da se nakon liturgije govori o tome kao hristougodnom činu“, naveo je Ćulafić.

Poziv da podrži program transplantacije otišao je i na adresu Patrijaršije. Za sada su samo pojedinačno vladike podržavale transplantaciju, a jedan od njih je pokojni vladika Lavrentije koji je javno podržavao transplantaciju i bio potpisnik donorske kartice.

Izvor: Euronews Srbija

Danas

Četvorovalentna vakcina protiv gripa dostupna i u apotekama

Vakcinacija protiv gripa za rizične kategorije stanovništva je obuhvaćena Nacionalnim programom imunizacije.

Za stanovništvo koje nije obuhvaćeno Nacionalnim programom imunizacije, vakcina protiv gripa je dostupna i u apotekama ili se može primiti u privatnim medicinskim ustanovama.

Infektolog i direktor Klinike za infektivne i tropske bolesti UKCS prof. dr Goran Stevanović, kaže da je najbolji i najuspešniji način lečenja infektivnih bolesti sprečavanje da do njih dođe, njihova prevencija, što podrazumeva i vakcinaciju.

„Ako ne razvijemo otpornost na bolest pre njene pojave, svakako postoji opasnost od teže kliničke slike i većeg procenta nepovoljnih ishoda. U posebnom su riziku hronični bolesnici, osobe starije životne dobi, oštećenog imuniteta, trudnice. Ali, ni oni koje se smatraju zdravim, uz to i mladi i u odličnoj kondiciji, nisu izuzeti od mogućih komplikacija, te je i za njih vakcinacija najbezbedniji način sticanja imuniteta.

Mladi su takođe i najveći rezervoari infekcije, jer bolest izdrže „na nogama“, i kreću se i kada su najzarazniji, čime ugrožavaju i svoje i tuđe zdravlje“, kaže Stevanović.

Podaci pokazuju da grip može povećati rizik od srčanog udara i do 10 puta u prva tri dana nakon infekcije gripom, pokazujući da teret gripa prevazilazi dobro poznate respiratorne komplikacije. Takođe, grip povećava rizik od moždanog udara i upale pluća za osam puta. Vakcinacija protiv gripa je povezana sa smanjenjem rizika od infarkta miokarda za 15-45 odsto, smanjenjem sličnim efektu prestanka pušenja ili uzimanja lekova za kontrolu holesterola ili visokog krvnog pritiska.

„Ispunili smo sve obaveze za isporuku vakcine protiv gripa u Republici Srbiji, a na osnovu pravovremeno raspisanog tendera od strane Republičkog Fonda za zdravstveno osiguranje prema planu potreba Instituta za javno zdravlje ‘Dr Milan Jovanović Batut’ i narudžbina apoteka, u skladu sa Pravilnikom o Programu obavezne i preporučene imunizacije stanovništva protiv određenih zaraznih bolesti“, objasnila je Ivana Stakić, direktorka za vakcine za zemlje van EU kompanije Amicus.

Godišnja vakcinacija je najbolji način zaštite od gripa i njegovih komplikacija. Svake godine se mogu pojaviti različiti sojevi, pa su sezone gripa nepredvidive iz godine u godinu. Iz tog razloga, Svetska zdravstvena organizacija (SZO) svake godine prati sojeve koji cirkulišu i daje preporuke za sastav vakcine za sledeću sezonu. Takođe, studije su pokazale da zaštita od gripa može da oslabi tokom sezone, što znači da je potrebna ponovljena godišnja vakcinacija.

Četvorovalentna vakcina protiv gripa sadrži dva soja tipa A i dva soja tipa B virusa gripa, prema preporukama koje je u februaru 2022. izdala Svetska zdravstvena organizacija (SZO) za sezonu gripa 2022-2023.

Grip predstavlja ozbiljnu pretnju na globalnom nivou, izaziva 3 do 5 miliona teških slučajeva i 290.000 do 650.000 smrtnih slučajeva godišnje.

Distribucija sezonskih vakcina protiv gripa u Srbiji je počela krajem septembra, a zdravstvenim ustanovama je podeljeno skoro 400.000 doza.

Kako je tada saopštio Institut za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović Batut“, mreži instituta i zavoda za javno zdravlje distribuirano je 373.360 doza četverovalentne vakcine proizvođača „Sanofi Paster“ kao i 22.640 doza vakcine Instituta za virusologiju, vakcine i serume „Torlak“.

The screenshot shows a news article on the PTC website. The main headline is "Borge Brende: Vodeća pozicija Srbije u oblasti novih tehnologija u regionu". The article text states: "Razvoj u oblasti biotehnologije i bioinženjeringa biće revolucionaran u narednim godinama, rekao je za RTS predsednik Svetskog ekonomskog foruma Borge Brende na dan kada je u Srbiji otvoren Centar četvrte industrijske revolucije. Već se vidi koliko Srbija ima koristi od toga što je predvodnica tehnoloških promena, kaže Borge Brende i ističe da je svako drugo novo radno mesto u Srbiji u ovoj oblasti." The article also mentions a conference in Belgrade titled "Budućnost biotehnologije" with 600 participants from 20 countries. The website interface includes a navigation bar with categories like VESTI, RAT U UKRAJINI, and MAGAZIN, and a sidebar with related news items.

Borge Brende: Vodeća pozicija Srbije u oblasti novih tehnologija u regionu

Razvoj u oblasti biotehnologije i bioinženjeringa biće revolucionaran u narednim godinama, rekao je za RTS predsednik Svetskog ekonomskog foruma Borge Brende na dan kada je u Srbiji otvoren Centar četvrte industrijske revolucije. Već se vidi koliko Srbija ima koristi od toga što je predvodnica tehnoloških promena, kaže Borge Brende i ističe da je svako drugo novo radno mesto u Srbiji u ovoj oblasti. U Beogradu se održava konferencija "Budućnost biotehnologije", na kojoj učestvuju oko 600 lekara, naučnika, tehnologa, IT stručnjaka iz 20 zemalja. Konferenciju organizuju Vlada Srbije i Svetski ekonomski forum, u saradnji sa Programom Ujedinjenih nacija za razvoj. Ovom konferencijom zvanično je otvoren Centar četvrte industrijske revolucije.

"Ovo je naš 16. centar, koji će se fokusirati na biologiju, biotehnologiju, veštačku inteligenciju i zaista je jedinstven i pokazuje vodeću poziciju Srbije u oblasti novih tehnologija u regionu", kaže predsednik Svetskog ekonomskog foruma Borge Brende.

Šta ovom konferencijom dobijaju građani, stručnjaci, a šta države?

Razvoj u oblasti biotehnologije i bioinženjeringa biće revolucionaran u narednim godinama. Već se vidi koliko Srbija ima koristi od toga što je predvodnica tehnoloških promena. Svako drugo novo radno mesto u Srbiji je u ovoj oblasti, a 10 odsto BDP-a dolazi iz tehnologija. To nesumnjivo visoko kotira Srbiju.

Gde se sve primenjuje biotehnologija - šta je njena budućnost?

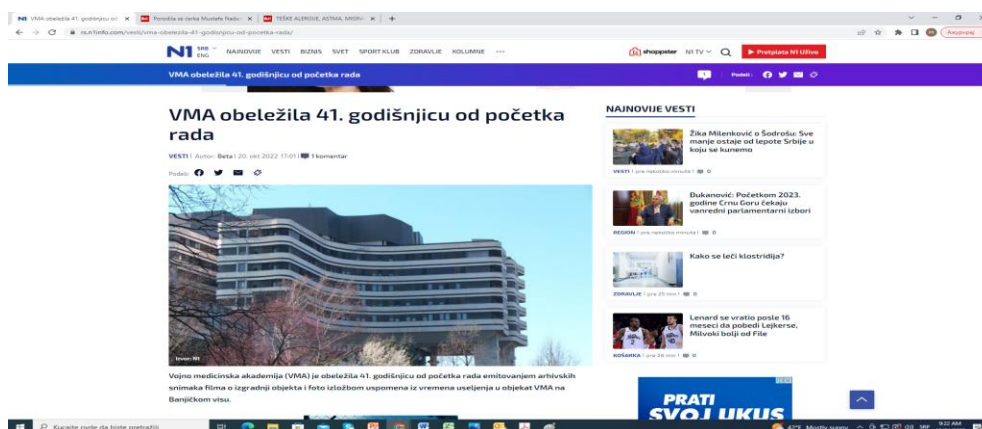
Videli smo samo vrh ledenog brega, kada je reč o mogućnostima biotehnologije i bioinženjeringa. Nove vakcine u borbi protiv pandemije pokazale su šta može da se uradi sa ovim tipom tehnologije. Druge bolesti sa kojima se danas suočavamo će izgledati drugačije u budućnosti, zato što će ove revolucionarne tehnike biti podrška zdravstvu.

Prvo smo imali pandemiju, potom rat u Ukrajini - kako se sve to odražava na ekonomije širom sveta? Na život porodica, opstanak kompanija. Kakve su vaše prognoze?

Svetska ekonomija se verovatno kreće ka recesiji sledeće godine, što dolazi pošto smo se suočili sa najvećom pandemijom u poslednjih sto godina. Nadam se da će svet, kao i tokom pandemije, gledati da više saraduje, da se mnogo manje takmiči i da ćemo opet pokušati da nađemo rešenje, gde će svi biti na dobitku.

Kako ocenjujete trenutnu ekonomsku situaciju u Srbiji? Šta nam savetujete?

Pod vođstvom premijerke Brnabić i predsednika Vučića, Srbija je napravila veoma važne korake ka stvarnom liderstvu u novim tehnologijama i veštačkoj inteligenciji. To će biti veoma važno za Srbiju u narednim godinama, zato što će se oblast tehnologije razvijati, čak i u krizama rađaće se nove kompanije i mislim da je to šansa za Srbiju koja ima znanje, a koja će se suočiti sa krizom kao i ceo svet. Jer svi smo mi u istom čamcu.

VMA obeležila 41. godišnjicu od početka rada

Vojno medicinska akademija (VMA) je obeležila 41. godišnjicu od početka rada emitovanjem arhivskih snimaka filma o izgradnji objekta i foto izložbom uspomena iz vremena useljenja u objekat VMA na Banjičkom visu. U obraćanju načelnika Sektora za opšte i zajedničke poslove VMA pukovnika Nenada Djurića pod nazivom „Nova VMA – od ideje do realizacije“ izneti su podaci o izgradnji novog objekta započetoj 1972. godine.

Izgradnja zgrade počela je u julu 1975. godine i trajala do oktobra 1981. godine. Djurić je rekao da je u pojedinim fazama gradnje, zavisno od dinamike radova, na gradilištima bilo i po 2.000 radnika raznih struka i kvalifikacija. Istakao je da je malo primera da su u jednoj zdravstvenoj ustanovi integrisani takoreći svi vidovi zdravstvene delatnosti te da je zadatak za projektovanje takvog objekta bio veliki izazov.

Načelnik VMA pukovnik Miroslav Vukosavljević rekao je da 2022. godina vraća entuzijazam karakterističan za VMA i da je zdanje zadržalo status ustanove za divljenje. Istakao je da pamti svoje prve korake u ovoj „čtetvorolisnoj detelini“ i da je ponosan što joj poznaje sve kilometarske hodnike, što se bez zadržke snalazi u korišćenju „malih“ i „južnih“ liftova i konačno, što osećaj pripadnosti velikom sistemu poput VMA i dalje smatra prestižnim.

Na današnjoj svečanosti uručena su priznanja potpukovniku u penziji Nenadu Mikiću, koji je donirao privatnu arhivu uspomena iz vremena izgradnje VMA i inženjeru građevine Željku Pavloviću za posebno zalaganje u okviru Sektora za logistiku VMA.

Studija: Osobe zaražene Epštajn-Bar virusom u većem riziku od multiple skleroze

ZDRAVLJE | Autor: CNN, N1 Beograd | 20. okt 2022, 13:45 | 1 komentar

Podeli: [f](#) [t](#) [e](#) [s](#)

Kako se leči klostridija?
ZDRAVLJE | pre nekoliko minuta | 0

Lenard se vratio posle 16 meseci da pobedi Lejkerse, Mitovski bolji od File
KOŠARKA | pre 12 min | 0

Mekarti: Odlaganje primene odluke o preregistraciji vozila konstruktivna mera
VESTI | pre 14 min | 0

Pet saveta za legalizaciju objekta
BIZNIS | pre 18 min | 2

Studija: Osobe zaražene Epštajn-Bar virusom u većem riziku od multiple skleroze

Istraživači ubrzavaju napore za vakcinu protiv Epštajn-Bar virusa povezanog sa mononukleozom, ali i drugim ozbiljnim zdravstvenim stanjima poput multiple skleroze.

Većina virusa, kao što je grip, samo dođu i odu. Zdrav imuni sistem ih napada, ubija i sprečava da vas ponovo razbole. Epštajn-Barr i njemu slični virusi, uključujući viruse koji izazivaju ovčje boginje i herpes, mogu da hiberniraju u vašim ćelijama decenijama.

Šta je multipla skleroza?

Ova virusna porodica je „evoluirala sa nama milionima godina“, rekla je Blossom Damanija, virusolog sa Univerziteta Severne Karoline-Čapel Hil.

Iako su dečje Epštajn-Bar infekcije obično blage, izloženost kod tinejdžera i mladih odraslih može dovesti do infektivne mononukleoze, višenedeljne bolesti kod koje dolazi do upalid grla, otoka žlezda i ekstremnog umora.

I dok Epštajn-Bar virus većinu svog vremena provodi spavajući, može ponovo da se probudi tokom stresa ili kada je imuni sistem oslabljen. Te reaktivacije su povezane sa dugom listom ozbiljnih zdravstvenih stanja, uključujući nekoliko vrsta karcinoma i autoimunih bolesti.

Naučnici su proveli godine pokušavajući da razviju vakcine protiv Epštajn-Bar virusa, ili EBV. Ali nedavno je nekoliko napredaka u medicinskim istraživanjima pružilo više nade za uspeh. Samo u protekloj godini, dva eksperimentalna pokušaja vakcine dospela su do kliničkih ispitivanja na ljudima.

Šta se promenilo?

Prvo, pokazalo se da Epštajn-Bar virus predstavlja još veću pretnju. Novo istraživanje čvrsto ga povezuje sa multiplom sklerozom, ili MS, potencijalno onesposobljavajućim hroničnom bolešću koja pogađa 2,8 miliona ljudi širom sveta.

Časopis „Science“ objavio je rezultate iz dvadesetogodišnje studije od 10 miliona vojnog osoblja koja nudi najjače dokaze do sada da Epštajn-Bar virus može da izazove MS, prenosi CNN.

Nova studija je pokazala da je kod ljudi zaraženih Epštajn-Bar virusom 32 puta veća verovatnoća da će razviti MS od ljudi koji nisu zaraženi.

Odvojena grupa naučnika objavila je studiju u časopisu Nature u kojoj opisuje kako virus može da izazove autoimunu reakciju koja vodi do MS.

Bolest, koja se obično razvija između 20. i 40. godine života, remeti komunikaciju između mozga i drugih delova tela i često je obeležena ponavljajućim epizodama ekstremnog umora, zamagljenog vida, slabosti mišića i poteškoća sa ravnotežom i koordinacijom. U najgorem slučaju, MS može dovesti do oštećenja govora i paralize.